

07.07.2025

Προς:

Δήμαρχο Νάξου και Μικρών Κυκλάδων
κ. Δημήτρη Λιανό

Θέμα: Ανεπαρκής συγκοινωνία προς τα χωριά – Προβλήματα & Προτάσεις

Αξιότιμε κύριε Δήμαρχε,

Σας απευθύνουμε την παρούσα επιστολή για να αναδείξουμε ένα κρίσιμο και διαρκώς επιδεινούμενο πρόβλημα που επηρεάζει άμεσα την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον της Νάξου: την ανεπαρκή έως ανύπαρκτη δημόσια συγκοινωνία προς τα μη τουριστικά και ορεινά χωριά, ιδίως κατά τα Σαββατοκύριακα και τις βραδινές ώρες.

Η παρούσα κατάσταση έχει ως εξής:

- Σε πολλά χωριά, όπως η Κωμιακή, η Κόρωνος, ο Απόλλωνας κ.ά., υπάρχει ένα μόνο δρομολόγιο την ημέρα, σε ώρα που δεν εξυπηρετεί (13:30 από Χώρα), ενώ τα Σαββατοκύριακα δεν υπάρχει κανένα δρομολόγιο.
- Σε άλλα χωριά, όπως οι Μελάνες, υπάρχουν δύο δρομολόγια τις καθημερινές, αλλά καμία απογευματινή ή βραδινή επιστροφή.
- Πολλά χωριά εξυπηρετούνται μόνο μία φορά την εβδομάδα, όπως η Κεραμωτή, η Μονή, η Μέση ή ο Δανακός.
- Τα δρομολόγια δεν είναι ούτε στο ελάχιστο συγχρονισμένα με τις αφίξεις των πλοίων, που φτάνουν κυρίως μεταξύ 14:00 και 15:30.
- Δεν υπάρχει κανένα βραδινό λεωφορείο από τα χωριά προς τη Χώρα. Η τελευταία επιστροφή είναι νωρίς το απόγευμα.

Οι συνέπειες:

Για τους κατοίκους των χωριών:

- Όσοι δεν έχουν αυτοκίνητο ή δεν οδηγούν, δεν έχουν τη δυνατότητα να μεταβούν στη Χώρα για εργασία, δημόσιες υπηρεσίες, ιατρικές ανάγκες ή κοινωνική ζωή.
- Χάνουν ευκαιρίες απασχόλησης, εκπαίδευσης και συμμετοχής στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή.
- Εγκλωβίζονται στα χωριά χωρίς καμία εναλλακτική μετακίνησης.

Για τους τουρίστες:

- Η πρόσβαση στα περισσότερα χωριά χωρίς ιδιωτικό όχημα είναι αδύνατη.
- Ακυρώνονται κρατήσεις σε χωριά και σε δραστηριότητες, όπως παραδοσιακά μαγειρέματα και πεζοπορίες, μόλις οι τουρίστες ενημερωθούν για την ανύπαρκτη δημόσια συγκοινωνία.
- Δεν έχουν τη δυνατότητα ούτε καν να επισκεφτούν τα χωριά.

Για το περιβάλλον και την ασφάλεια:

- Εκατοντάδες ενοικιαζόμενα οχήματα και μηχανάκια δημιουργούν χάος και το πάρκινγκ είναι αδύνατον.
- Η ατμοσφαιρική και ηχητική ρύπανση αυξάνεται κατακόρυφα.

- Δεν υπάρχει τρόπος ασφαλούς επιστροφής από τα χωριά προς τη Χώρα τις βραδινές ώρες για όσους έχουν καταναλώσει αλκοόλ, κυρίως τουρίστες.
- Τα τροχαία ατυχήματα λόγω οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλ αυξάνονται δραματικά, κυρίως τα Σαββατοκύριακα, με το νοσοκομείο να υπερφορτώνεται και τις αεροδιακομιδές στην Αθήνα να αποτελούν πλέον ρουτίνα.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Χάρτης πραγματικών αναγκών

Για τον σχεδιασμό ενός ρεαλιστικού συστήματος, είναι κρίσιμο να ληφθούν υπόψη τα παρακάτω δεδομένα:

Χωριά με σοβαρή έλλειψη δρομολογίων ή πλήρη αποκοπή

(1 δρομολόγιο την ημέρα ή 1 την εβδομάδα, καμία σύνδεση το Σαββατοκύριακο, καμία βραδινή επιστροφή):

- Απόλλωνας
- Κωμιακή
- Κόρωνος
- Σκαδό
- Μέλανες
- Δανακός
- Κεραμωτή
- Μονή
- Μέση
- Ποταμιά
- Κυνίδαρος

Χωριά με μερική κάλυψη, αλλά χωρίς δρομολόγια τα Σαββατοκύριακα ή τις απογευματινές/βραδινές ώρες

(2–3 δρομολόγια τις καθημερινές, κανένα τα Σαββατοκύριακα, τελευταία επιστροφή περίπου 15:30–17:00):

- Φιλώτι
- Χαλκί
- Αγία Μαρίνα (Ζας)
- Δαμαριώνας
- Απείρανθος
- Σαγκρί
- Γαλανάδο
- Τρίποδες (Βίβλος)
- Αγερσανί
- Εγγαρές

Σημείωση: Η συγκεκριμένη απαρίθμηση των περιοχών με προβλήματα συγκοινωνίας βασίζεται αποκλειστικά στο ισχύον δρομολόγιο του ΚΤΕΛ. Πολλές περιοχές και οικισμοί – παραθαλάσσιοι και ορεινοί – που επιβάλλεται να εξυπηρετούνται συγκοινωνιακά αλλά δεν αναφέρονται καν ως σταθμοί δρομολογίων του ΚΤΕΛ, συμπεριλαμβάνονται σαφώς στο αίτημά μας για επαρκή συγκοινωνία. Η πλήρης λίστα οφείλει να συνταχθεί έπειτα από μελέτη του δήμου.

Προτεινόμενο πλαίσιο δρομολογίων (Δευτέρα έως Κυριακή):

1. Αναχωρήσεις από Χώρα προς τα χωριά:

- ο Πρωινή: 09:00
- ο Απογευματινή: 15:30 – 16:00 (ώστε να εξυπηρετούνται οι αφίξεις των πλοίων)
- ο Βραδινή: 19:00

2. Αναχωρήσεις από τα χωριά προς τη Χώρα:

- ο Πρωινή: 07:00 – 07:30 (ώστε να εξυπηρετούνται οι αναχωρήσεις των πλοίων)
- ο Μεσημεριανή: 13:30 – 14:00
- ο Βραδινή: 22:00 – 22:30

Το σύστημα αυτό μπορεί να υλοποιηθεί με σταθερές «γραμμές ζώνης», για παράδειγμα:

- Ορεινή γραμμή
- Κεντρική γραμμή
- Μικτές γραμμές με κυκλική διαδρομή, ώστε να καλύπτονται περισσότερα χωριά με μικρότερο αριθμό δρομολογίων και οχημάτων.

Ο Δήμος μπορεί και πρέπει να δημιουργήσει έναν φορέα-ΝΠΔΔ ή μια Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία (Δ.Α.Ε.), που θα αναλάβει τη λειτουργία της συγκοινωνίας με σκοπό τη μετακίνηση ανθρώπων στην επικράτειά του, λειτουργώντας συμπληρωματικά με το ΚΤΕΛ.

Εναλλακτικά, μπορεί να επιδοτήσει συγκοινωνιακά δρομολόγια μέσω ΚΤΕΛ.

Με εκτίμηση,

Δίκτυο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της Νάξου

Τάσος Αναστασίου	Νομικός ΕΚΠΑ, Πρ. Προϊστάμενος υπηρεσιών Πολιτισμού Δευτεροβάθμιας Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων
Ελένη Ανδριανοπούλου	Κίνημα Σώστε τις Παραλίες της Νάξου
Μάριος Βαζαΐος	Οικονομολόγος-Δ/της Φεστιβάλ Νάξου
Νικόλας Βασιλάκης	Σύμβουλος Δημοτικής Κοινότητας Φιλωτίου
Αγγελική Γρατσία	Συμβολαιογράφος- Αμπελώνας Terra Grazia
Ειρήνη Γρατσία	Αρχαιολόγος - Συντονίστρια της MONUMENTA
Αιμιλία Κονδύλη	Καθηγήτρια Παν/ου Δυτικής Αττικής, Χημικός Μηχανικός
Χρυσόστομος Κυπριτζής	Αρχιτέκτονας Μηχανικός Ε.Μ.Π.
Νίκος Λέανδρος	Καθηγητής Οικονομικών, Πάντειο Παν/μιο
Άρτεμις Πιτταρά	Ερευνήτρια Humbolt University of Berlin
Πηνελόπη Ματσούκα	Βιολόγος- Περιβαλλοντολόγος
Νίκος Μουστάκης	Οικονομολόγος – f. partner Ernst & Young
Γιάννης Ορφανός	Πρόεδρος Συλλόγου Προστασίας Άγριας Ζωής Νάξου
Ειρήνη Φραγκουδάκη	Ποτοποιία Βαλληνδρά
Βασίλης Φραγκουλόπουλος	Οικονομολόγος
Αλέξανδρος Φραντζέσκος	Ξενοδόχος – Glaros Boutique Hotel
Ψαρροστέφανος	Αγρότης, παραδοσιακός μουσικός